

УДК 7.001:930.2(438.32) (045) (092)

Цитування:

Патик Р.С. Теоретична та творча спадщина Володимира Січинського (львівський період 1920–1923 рр.). *Культура і сучасність : альманах.* № 1. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2020. С. 123-128.

Patyk R. (2020). The theoretical and creative heritage of Volodymyr Sichynsky (Lviv period 1920–1923 gg.). *Kultura i suchasnist : almanakh*, 1, 123-128 [in Ukrainian].

Патик Роксолана Степанівна,
кандидат мистецтвознавства,
професор, перший проректор
Львівської національної академії мистецтв
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1520-1185>
osvita@lnam.edu.ua

ТЕОРЕТИЧНА ТА ТВОРЧА СПАДЩИНА ВОЛОДИМИРА СІЧИНСЬКОГО (ЛЬВІВСЬКИЙ ПЕРІОД 1920–1923 РР.)

Метою дослідження є ґрунтовне вивчення науково-теоретичної, мистецько-педагогічної і творчої діяльності українського мистецтвознавця та архітектора-практика В. Січинського в період 1920–1923 рр. **Методологія дослідження.** Застосовано порівняльно-типологічний метод аналізу творчих і теоретичних праць В. Січинського. Для дослідження його теоретичної спадщини обрано також методи наукового дослідження текстів, зокрема, метод класифікації. Цей метод сприяв детальному вивченню теоретичної спадщини дослідника, поділу її за тематикою та проблематикою. **Наукова новизна дослідження** полягає у тому, що вперше здійснюється ґрунтовний аналіз науково-теоретичної, мистецько-педагогічної і творчої діяльності В. Січинського в період його перебування у Львові 1920–1923 рр. **Висновки.** Встановлено, що Львів став платформою для формування молодого науковця та архітектора-практика В. Січинського. Результатом діяльності вченого в період 1920–1923 рр. стали низка наукових праць, які зробили помітний внесок у розвиток вітчизняного мистецтвознавства, історії та теорії архітектури, образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва, граверства та української культури загалом.

Ключові слова: теоретична та творча спадщина, ранній період, наукові дослідження, українська культура.

Патик Роксолана Степанівна, кандидат искусствоведения, профессор, первый проректор Львовской национальной академии искусств

Теоретическое и творческое наследие Владимира Сичинского (львовский период 1920–1923 гг.)

Целью исследования является основательное изучение научно-теоретической, художественно-педагогической и творческой деятельности украинского искусствоведа и архитектора-практика В. Сичинского в период 1920–1923 гг. **Методология исследования.** Применены сравнительно-типологический метод анализа творческих и теоретических трудов В. Сичинского. Для исследования его теоретического наследия избраны также методы научного исследования текстов, в частности, метод классификации. Этот метод способствовал подробному изучению теоретического наследия исследователя, разделения его по тематике и проблематике. **Научная новизна** исследования заключается в том, что впервые осуществляется подробный анализ научно-теоретической, художественно-педагогической и творческой деятельности В. Сичинского в период его пребывания во Львове 1920–1923 гг. **Выводы.** Установлено, что Львов стал платформой для формирования молодого ученого и архитектора-практика В. Сичинского. Результатом деятельности ученого в период 1920–1923 гг. стали ряд научных работ, внесших заметный вклад в развитие отечественного искусствоведения, истории и теории архитектуры, изобразительного и декоративно-прикладного искусства, граверства и украинской культуры в целом.

Ключевые слова: теоретическая и творческое наследие, ранний период, научные исследования, украинская культура.

Patyk Roksolana, Ph.D. in Arts, Professor, Vice-Rector of the Lviv National Academy of Arts

The theoretical and creative heritage of Volodymyr Sichynsky (Lviv period 1920–1923 gg.)

The purpose of the research is to thoroughly study the scientific, theoretical, artistic, and pedagogical and creative activity of Ukrainian art historian and architect V. Sichynsky during the period 1920–1923. **Methodology.** The comparative-typological method of analysis of the creative and theoretical works of V. Sichynsky is used. The

methods of scientific research of texts, in particular, the method of classification, are also chosen for research of its theoretical heritage. This method contributed to a detailed study of the theoretical heritage of the researcher, its division by subject and problem. **The scientific novelty** of the research is that for the first time a thorough analysis of the scientific, theoretical, pedagogical, and creative activity of V. Sichynsky during the period 1920–1923 is carried out. **Conclusions.** It was established that Lviv became a platform for the formation of a young scientist and architect V. Sichynskyi. The result of the scholar's activity during the period 1920–1923 was a series of scientific works that made a significant contribution to the development of national art history, the history and theory of architecture, fine arts and crafts, engravings and Ukrainian culture in general.

Key words: theoretical and creative heritage, early period, scientific research, Ukrainian culture.

Володимир Січинський (1894–1962) – видатний архітектор і мистецтвознавець, діяльність якого до сьогодні малодосліджена у контексті української культури ХХ сторіччя. Теоретична та творча спадщина В. Січинського вражає широтою охопленого матеріалу, відзначається своєю різноманітністю за видовими і жанровими ознаками.

Актуальність теми дослідження. Провідною ідеєю наукових пошуків вченого є визначення місця історії української культури та мистецтвознавства, особливостей розвитку українського мистецтва у загальносвітовому культурно-мистецькому процесі. В. Січинському належать десятки комплексних досліджень з історії українського та світового мистецтва, праць про методіку мистецького виховання та навчання. Особливо наполегливо вчений вивчав історію української архітектури. Чимало ґрунтовних студій та розвідок залишив В. Січинський у ділянках образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва, граверства, дослідження розвитку мистецьких стилів. Багато статей та монографічних праць, альбомів науковця присвячено проблемам української культури. Досліджував він і творчий шлях багатьох українських митців – скульпторів, граверів, художників-живописців, а також мистецтвознавців. На основі зібраних архівних матеріалів розглянемо діяльність В. Січинського в період формування наукової та творчої думки молодого науковця, а саме 1920–1923 рр., яка здійснювалась переважно у Львові.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема вивчення і систематизації теоретичної спадщини В. Січинського в ранній період його діяльності досі не отримала ґрунтового наукового дослідження. Окремі праці-монографії українських та іноземних вчених частково висвітлюють окреслену проблематику (Кейван І. [2], Мушинка М. [3]), проте це загалом лише хронологічний огляд життя і наукової діяльності вченого, висвітлення творчості В. Січинського як архітектора-практика, що працював на теренах Пряшівщини (у Михайлівцях та Комарнику), та

невеликі статті, що містять інформативні відомості про діяльність В. Січинського у Львові.

Сьогодні ім'я В. Січинського все частіше згадується на сторінках газет та журналів, проте це лише висвітлення окремих етапів колосального доробку вченого, аналіз його мистецтвознавчо-дослідницьких праць у таких публікаціях часто має фрагментарний характер, проводився поверхнево, без належного наукового рівня.

Мета дослідження – проаналізувати діяльність Володимира Січинського в період становлення наукової думки вченого, який окреслюється 1920–1923 рр.

Виклад основного матеріалу. Перші спроби наукових досліджень В. Січинського можна віднести до 1920 р. Ще юнаком Володимир разом зі своїм батьком Юхимом Січинським брав участь у низці археологічних розкопів та вирушав у архітектурні й етнографічні експедиції, таким чином привчаючись до скрупульозного проведення розкопів, обмірів, замальовок, вивчення архівних джерел. Метою таких експедицій було збирання та дослідження пам'яток старовини Поділля. Часто, повернувшись з таких подорожей, Володимир допомагав батькові в упорядкуванні зібраних матеріалів, інколи навіть редагував наукові праці [3, 20].

У серпні 1920 р., коли більшовицькі війська захопили майже всі українські землі і Українська Народна Республіка як держава припинила своє існування, розпочалися переслідування української інтелігенції. За такої ситуації молодий В. Січинський, що в цей час вже був одружений, змушений із сім'єю виїхати в Галичину, а саме у Львів.

Продовжуючи свої наукові дослідження, В. Січинський пішки мандрував по Галичині, досліджуючи народну архітектуру, а згодом і по Волині та Холмщині. Ці подорожі дали можливість молодому науковцю докладно дослідити західноукраїнські землі, і згодом, взявшись до написання таких праць, як: "Дерев'яні дзвіниці та церкви Галицької України XVI – XIX ст.", "Архітектура Лаврова", "Брама в Мілеті та

фасад катедри у Володимирі Великому", "Місто Холм", "Крехівська архітектура", "Вежа і дім Корнякта у Львові", "Етрусський дім та гуцульський оседок" та багато інших.

Одночасно з польовими дослідженнями В. Січинський багато часу проводив в архівах та бібліотеках, і як зауважує дослідник М. Мушинка "...дослідження він робив на власні кошти в дуже важких післявоєнних умовах" [3, 28].

У 1920 р. у Львові за допомогою друзів – В. Гнатюка, І. Крип'якевича та В. Дорошенка – В. Січинського було запрошено на посаду вчителя історії та малювання Української академічної гімназії, однак незабаром польська адміністрація звільнила його, як "неблагонадійного" учителя [3, 30]. З 1920 по 1923 рр. В. Січинський багато часу присвячував науковій та творчій роботі, зокрема працював в Науковому товаристві ім. Т. Шевченка та у Національному Музеї у Львові, заснованому А. Шептицьким. Саме у Львові, В. Січинський розпочав свою самостійну наукову та творчу діяльність. "Доба безнастанних змін, шаленого темпу мистецького життя (...) екстремів, контрастів, пристрасти, вічного ферментуючого експерименту" [1, 5] – так охарактеризував В. Січинський початок 20-х років ХХ століття, і зауважив: "доба помножування, поширювання і розголошування найкращих мистецьких творів серед найширшої людности" [12, 5].

Згодом В. Січинський став дописувачем багатьох українських видань, рецензував праці сучасних йому науковців, робив аналітичні огляди виставок, що відбувалися у Львові, Берліні, Варшаві. У пресі з'явилися наступні його статті: "Жовтий трикутник: (з приводу виставки в Берліні)", де на основі представлених творів класичного і футуристичного напрямів В. Січинський зробив висновок, що класичним роботам бракує оригінальності, а щодо футуристичних творів, то цей новий напрям автор вважав взагалі слабким і нездатним до існування [11, 472-474]; "Весняна виставка малярства", де В. Січинський проаналізував твори таких митців, як Л. Геца, Олени і Ольги Кульчицьких, М. Анастазієвського, І. Северина, П. Холодного [6, 4]; "Виставка О. Новаківського" – здійснив огляд творчості відомого львівського живописця О. Новаківського [8, 6]; "Виставка студентів-архітектів (у Львівській політехніці)" – акцентував увагу на малюнки старих будівель, де відсутні обміри і плани, а в існуючих архітектурних проектах не застосовуються форми старого місцевого архітектурного стилю [9, 237-238];

"Виставка збірок В. Пещанського у Львові" – автор відзначив збірку килимів ХVІІ–ХVІІІ ст., картин ХV–ХVІ ст., колекцію фотографій українських стародавніх пам'яток архітектури, і зокрема, зазначив недоліки у підборі окремих експонатів [7, 101-102]; В. Січинський, аналізуючи виставку творів "Гуртка діячів українського мистецтва", зауважив високий рівень робіт О. Новаківського, М. Анастазієвського, Л. Геца, О. Кульчицької, В. Крижанівського, М. Бутовича, П. Ковжуна, С. Тимошенка, А. Лушпинського та інших митців [19, 48-51].

На сторінках львівських часописів з'явилися численні рецензії В. Січинського на публікації "Хата по Єлисаветинському пр. під ч.35 в Харкові" С. Тарануценка [18, 88-92], "Podkarpatska Rus. Serie 1: Drevene Kosteliky a zvonice" Hulka R. [15, 283-285], "Історія українського мистецтва" [17, 90-94] і "Архипенко" [16, 335] М. Голубця, "Дерев'яні церкви Галичини ХVІ–ХVІІІ в." А. Лушпинського [14, 277], зокрема, в останній В. Січинський дає загалом позитивну оцінку, проте зауважує, що наукова вартість видання зменшена за рахунок відсутності планів, розмірів та текстів-пояснень.

Виявляючи неабияку цікавість до фахових видань з архітектури, В. Січинський 1923 р. у "Збірнику секції мистецтва в українському науковому товаристві" розмістив статтю "Нові праці з української архітектури", де з прихильністю відзначив праці Ф. Ернста "Стара бурса в Києві", "Надгробок Рум'янцева-Задунайського в Київській Лаврі", О. Гуцала "Стародубське барокко", "Надгробні хрести українських церков ХVІІ–ХVІІІ вв." та Д. Щербаківського "Українські дерев'яні церкви" [13, 107-112].

З архівних джерел відомо, що В. Січинський на запрошення на той час директора Національного музею у Львові І. Свенціцького впродовж 1920-1921 рр. працював на посаді "рисівника" і співпрацював з такими відомими науковцями і дослідниками, як В. Щербаківський, І. Свенціцький, О. Лушпинський, Г. Будзиновський та ін. Як свідчить лист від 12 грудня 1921 р., що його у науковій бібліотеці музею віднайшла дослідниця Ярослава Павличко, В. Січинський, вже перебуваючи в Празі, до 1926 року підтримував контакти з музеєм у справі публікації своїх наукових праць [4, 102].

На особливу увагу заслуговує розвідка В. Січинського "Дерев'яні дзвіниці і церкви Галицької України ХVІ–ХІХ ст." (зі збірки Національного Музею у Львові), котра вийшла друком у 1925 р. Ця розвідка В. Січинського була

вміщена у збірнику, де становить основну його частину. Окрім неї тут містилися передрук рецензії С. Таранушенка на альбом "Дерев'яні церкви Галичини XVI–XVIII вв." О. Лушпинського, додано два покажчики, один з яких – покажчик місцевостей, що включає рисунки В. Січинського [21, 204].

Основна стаття випуску складається з вступного розділу, що має методологічний характер, загального начерку архітектури української дзвіниці, огляду літератури про низку церков й архітектурних деталей, і нарешті альбому малюнків. Як пише В. Січинський, "...метою автора, було дати дещо точного матеріалу для історії української архітектури, щоб глибше познайомити читача з характером українського архітектурного стилю і збільшити сирий матеріал до ужитку сучасних українських архітектів та мистців", – і далі: "...віднайти характеристичні будови для ближньої околиці, даючи першенство найстаршим пам'яткам ще не дослідженим, або мало дослідженим" [10, 33]. Зауважимо, що у своїй розвідці В. Січинський прагнув дати точний аналіз лише окремих будов у поодиноких місцевостях.

Цінність цієї розвідки полягає у тому, що малюнки та обміри виконав переважно сам В. Січинський, деякі – О. Лушпинський, інженер Р. Грицай та Ірина Шухевич. В. Січинський подає рисунки загального вигляду церкви, плани (іноді плани другого ярусу церкви), поздовжні перетини, перетини і рисунки особливо цінних деталей, рисунки фасадів, причілков. Д. Щербаківський у рецензії відгукувався про цю працю: "Матеріал дано свіжий, цінний, вибрані пам'ятки цікаві й своєю старовиною й з архітектурного боку" та продовжує, "...трапляються і деякі недосконалості (...) не показані проміри перекріїв церков, в багатьох випадках не уніфіковані масштаби планів і перекріїв". В. Січинський у своїй роботі подав перетин лише однієї дзвіниці, що, певна річ, замало для розуміння досить складної конструкції української дзвіниці, але підсумовує: "Все ж ці зауваження лише дрібні і цінності малюнків вони не позбавляють" [21, 204].

До основної частини, ілюстративної, В. Січинський додав наукову статтю, у якій висловив припущення про те, що "...створення вповні закінченого типу дзвіниць припадає на добу значно ранішу від створення відомого нам типу одnobанних чи двобанних церков" [10, 34], а саме на князівську добу. На думку автора, така ситуація постала завдяки тому, що в перші часи християнства в Україні її оборонні та замкові вежі

своєю конструкцією вповні відповідали архітектурному вирішенню дзвіниць і "...були цілком природним продовженням свого роду будівництва" [10, 34].

"Цінною частиною роботи В. Січинського треба вважати публікацію значної кількості архітектурних деталей, брам, фірток, дверей, інтересних пропорцій і форм, залізних замків" [21, 204], відзначив у своїй рецензії Д. Щербаківський – і зазначив: "Інтересною технічною деталлю старого церковного дерев'яного будівництва являються опубліковані уперше три глиняні й дві шкляні голівки церковних верхів з-під хрестів" [21, 204].

Результатом праці В. Січинського у Національному музеї у Львові стала також видана 1925 р. робота "Архітектура в стародруках" (зі збірки Національного музею у Львові), що вміщує 25 таблиць рисунків. У цій праці В. Січинський намагається опрацювати той великий матеріал, який зберігся по українських стародруках та окремих гравюрах і ставить собі за мету – дослідити давню українську архітектуру на підставі старих українських гравюр. Іноді В. Січинському доводилось виконувати рисунки у збільшеному вигляді, оскільки техніка виконання штихів була недосконалою. Копіюючи гравюри автор намагався точно передати оригінал і по можливості уникнути доповнень і поправок, проте при потребі, в окремих випадках він вдавався до реконструкції рисунків штихів [5, 5].

Серед дослідників і науковців праця В. Січинського "Архітектура в стародруках" отримала широкий відгук та прихильну оцінку, зокрема, у рецензії Д. Щербаківського [20, 202] наголошується на вдалому методологічному розподілі архітектурних малюнків. В. Січинський вивчав і опрацьовував матеріал за іншою системою і не вносив у вступ як окремий розділ порівняльний аналіз українських гравюр. Проте, дослідник вказував на вплив і запозичення, що базуються на світогляді ренесансу, який спонукав майстрів малювати релігійні образи в сучасному місцевому оточенні, з типовими прикметами побутового характеру. Порівнюючи взірці українського штихарства із західними зразками, В. Січинський підсумував, що "...українські майстри майже зовсім переробляли (їх) по своєму українчили", – і зауважив, – "Ця перерібка сама по собі для нас дуже цікава і важна для пізнання мистецького смаку тогочасних українських мистців" [5, 4].

Розвідки "Дерев'яні дзвіниці та церкви Галицької України XVI – XIX ст.", "Архітектура

Лаврова", "Брама в Мілеті та фасад катедри у Володимирі Великому", "Місто Холм", "Крехівська архітектура", "Вежа і дім Корнякта у Львові", "Етрусський дім та гуцульський оседок", "Архітектура в стародруках" та інші отримали багато схвальних відгуків і рецензій відомих дослідників історії української архітектури і стали першими вагомими науковими спробами молодого науковця.

Наукова новизна. Вперше здійснюється ґрунтовний аналіз науково-теоретичної, мистецько-педагогічної і творчої діяльності українського мистецтвознавця та архітектора-практика В. Січинського у період 1920–1923 рр. Саме у Львові, де особливо помітною у ті роки була активізація культурно-мистецького життя, з'явилися на сторінках періодики перші статті і рецензії В. Січинського, присвячені українським стародрукам, гравюрам, дерев'яним церквам Галичини, ренесансній архітектурі. Активність дослідницької і публіцистичної діяльності В. Січинського дає підстави говорити про те, що він посідав помітне місце у мистецтвознавстві Львова 20-х років ХХ ст. серед таких відомих дослідників, як В. Залозецький, М. Голубець, М. Драган, І. Свенціцький та ін.

Висновки. Львів став платформою для формування молодого науковця та архітектора-практика В. Січинського. Результатом наукових напрацювань у ранній період діяльності вченого стали ґрунтовні праці "Дерев'яні дзвіниці та церкви Галицької України XVI–XIX ст.", "Архітектура Лаврова", "Брама в Мілеті та фасад катедри у Володимирі Великому", "Місто Холм", "Крехівська архітектура", "Вежа і дім Корнякта у Львові", "Етрусський дім та гуцульський оседок", "Архітектура в стародруках" та ін., які зробили помітний внесок у розвиток вітчизняного мистецтвознавства, історії та теорії архітектури, образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва, граверства та української культури загалом.

В. Січинський – неординарна постать у нашій науці й культурі. Досі, проте, немає ґрунтовного монографічного дослідження його діяльності. Наукові роботи вченого залишаються недостатньо вивченими, деякі донині не опубліковані. Багато матеріалів про життя і діяльність вченого і митця зберігаються у приватних вітчизняних на зарубіжних архівах і є невідомими в наукових колах.

Література

1. Андрієнко М. Текст Володимира Січинського. Львів : Асоціація незалежних українських мистців, 1934. 41 с.
2. Кейван І. Володимир Січинський: Архітект, мистець-графік, мистецтвознавець, дослідник. Торонто : Євшан-зілля, 1957. 79 с.
3. Мушинка М. Володимир Січинський та русини-українці Східної Словаччини. Пряшів : Союз русинів-українців Словацької республіки, 1995. 124 с.
4. Павличко Я. Володимир Січинський і Національний музей у Львові. *Володимир Січинський та Україна* : матеріали міжнар. конф. К. : Абрис, 1996. С. 102.
5. Січинський В. Архітектура в стародруках. Львів : Збірки Національного музею у Львові, 1925. 47 с.
6. Січинський В. Весняна виставка малярства. *Українська трибуна (Варшава)*. 1921. № 17. С. 4.
7. Січинський В. Виставка збірок В. Пешанського у Львові. *Нова Україна (Прага)*. 1922. № 13–15. С. 101–102.
8. Січинський В. Виставка О. Новаківського. *Українська трибуна (Варшава)*. 1921. Ч. 29. С. 6.
9. Січинський В. Виставка студентів-архітектів (у Львівській політехніці). *Воля (Відень)*. 1921. № 6/7, т. 3. С. 237–238.
10. Січинський В. Дерев'яні дзвіниці і церкви Галицької України XVI – XIX ст. Львів : Збірки Національного музею у Львові, 1925. 49 с.
11. Січинський В. Жовтий трикутник: (з приводу виставки в Берліні). *Воля (Відень)*. 1920. № 12, т. 3. С. 472–474.
12. Січинський В. Народне мистецтво і модерна творчість (слово на відкритті "Вистави народніх тканин і вишивок" у Музею НТШ д. 15 вересня). *Діло*. 1935. № 246. С. 7.
13. Січинський В. Нові праці з української архітектури (з приводу виходу "Збірника секції мистецтв українського наукового товариства в Києві"). *Нова Україна (Прага)*. 1923. № 4. С. 107–112.
14. Січинський В. Рецензія на альбом "Дерев'яні церкви Галичини XVI – XVIII вв." А. Лушпинського. *Критика і бібліографія*. 1920. № 6/7, т. 2. С. 277.
15. Січинський В. Рецензія на книгу "Podkarpacka Rus. Serie 1: Drevene kosteliky a zwonice" R. Hulka. *Літературно-науковий вісник*. 1922. Кн. 3. С. 283–285.
16. Січинський В. Рецензія на книгу "Архипенко" М. Голубця. *Нова Україна (Прага)*. 1923. № 7/8. С. 335.
17. Січинський В. Рецензія на книгу "Історія українського мистецтва" М. Голубця. *Митуса*. 1922. № 3. С. 90–94.
18. Січинський В. Рецензія на книгу "Хата по Єлисаветинському провулку під ч. 35 у Харкові" С. Тарануценка. *Літературно-науковий вісник*. 1922. Кн. 1. С. 88–92.

19. Січинський В. Українська мистецька виставка у Львові. *Нова Україна (Прага)*. 1922. № 8-9. С. 48–51.

20. Щербаківський Д. Рецензія на книгу "Архітектура в стародруках" В. Січинського. *Україна*. 1925. Кн. 1-2. С. 202.

21. Щербаківський Д. Рецензія на книгу "Дерев'яні дзвінниці Галичини XVI – XVIII вв." В. Січинського. *Україна*. 1925. Кн. 1-2. С. 204.

References

1. Andriienko, M. (1934). The text of Volodymyr Sichynsky. Lviv: Asotsiatsiia nezaleznykh ukrainskykh myststsv [in Ukrainian].

2. Keivan, I. (1957). Volodymyr Sichynsky: Architect, masters-graph, art critic, researcher. Toronto: Yevshan-zillia [in Ukrainian].

3. Mushynka, M. (1995). Volodymyr Sichynsky and Rusyn-Ukrainians of Eastern Slovakia. Priashiv: Soiuz rusyniv-ukraintsiv Slovatskoi respubliky [in Ukrainian].

4. Pavlychko, Ya. (1996). Volodymyr Sichynsky and the National Museum in Lviv. Proceedings of the International Conference «Volodymyr Sichynsky and Ukraine». (p. 102). Kyiv: Abrys [in Ukrainian].

5. Sichynskyi, V. (1925). Architecture in the Early Books. Lviv: Zbirky Natsionalnoho muzeia u Lvovi [in Ukrainian].

6. Sichynskyi, V. (1921). Spring Painting Exhibition. *Ukrainska trybuna (Varshava)*, 17, 4 [in Ukrainian].

7. Sichynskyi, V. (1922). Exhibition of collections of V. Peshansky in Lviv. *Nova Ukraina (Praha)*, 13-15, 101-102 [in Ukrainian].

8. Sichynskyi, V. (1921). Exhibition of O. Novakivsky. *Ukrainska trybuna (Varshava)*, 29, 6 [in Ukrainian].

9. Sichynskyi, V. (1921). Exhibition of students of architecture (in Lviv Polytechnic). *Volia (Viden)*, 6/7, 237-238 [in Ukrainian].

10. Sichynskyi, V. (1925). Wooden bells and churches of Galician Ukraine in the seventeenth and nineteenth centuries. Lviv: Zbirky Natsionalnoho muzeia u Lvovi [in Ukrainian].

11. Sichynskyi, V. (1920). Yellow Triangle: (about the edition of the exhibition in Berlin). *Volia (Viden)* 12, 472-474 [in Ukrainian].

12. Sichynskyi, V. (1935). Folk art and modern art (the word at the opening of "Performances of folk fabrics and embroidery" at the Museum of NTSh on September 15). *Dilo*, 246, 7 [in Ukrainian].

13. Sichynskyi, V. (1923). New works on Ukrainian architecture (on the issue of the Collection of the Art Section of the Ukrainian Scientific Society in Kyiv). *Nova Ukraina (Praha)*, 4, 107-112 [in Ukrainian].

14. Sichynskyi, V. (1920). Review of the album "Wooden Churches of Galicia XVI – XVIII centuries." A. Lushpinsky. *Krytyka i bibliohrafiia*, 6/7, 277 [in Ukrainian].

15. Sichynskyi, V. (1922). Review of the book "Podkarpatska Rus. Serie 1: Drevene kosteliky a zwonice" by R.Hulka. *Literaturno-naukovyi visnyk*, 3, 283-285 [in Ukrainian].

16. Sichynskyi, V. (1923). Review of the book "Archipenko" by M. Golubtsya. *Nova Ukraina (Praha)*, 7/8, 335 [in Ukrainian].

17. Sichynskyi, V. (1922). Review of the book "The History of Ukrainian Art" by M. Golubtsya. *Mytusa*, 3, 90-94 [in Ukrainian].

18. Sichynskyi, V. (1922). Review of the book "Cottage by Elizavetinsky lane under part 35 in Kharkiv" by C. Taranushchenko. *Literaturno-naukovyi visnyk*, 1, 88-92 [in Ukrainian].

19. Sichynskyi, V. (1922). Ukrainian art exhibition in Lviv. *Nova Ukraina (Praha)*, 8-9, 48-51 [in Ukrainian].

20. Shcherbakivskyi, D. (1925). Review of the book "Architecture in the Early Books" by V. Sichynsky. *Ukraina*, 1-2, 202 [in Ukrainian].

21. Shcherbakivskyi, D. (1925). Review of the book "Wooden Bells of Galicia from the XVII – XVIII centuries" V. Sichynsky. *Ukraina*, 1-2, 204 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 10.02.2020

Прийнято до друку 12.03.2020